

УДК 37.378.004

КИСЛЕНКО Дмитро Петрович,

кандидат юридичних наук, доцент,
начальник кафедри тактико-спеціальної підготовки,
Київський національний університет імені Тараса
Шевченка

e-mail: Kyslenko.d@gmail.com

ЧОРНИЙ Сергій Сергійович,

викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки,
Київський національний університет імені Тараса
Шевченка

e-mail: nice.choryy@mail.ru

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ З ОХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розглянуто використання інформаційних технологій під час професійної підготовки майбутнього фахівця з охоронної діяльності. Автором детально досліджена необхідність використання мультимедійних засобів навчання під час підготовки професійної підготовки майбутнього фахівця з охоронної діяльності.

Ключові слова: глобалізація; професійна підготовка майбутніх фахівців з охоронної діяльності; інформаційно-комунікаційні технології.

Постановка проблеми. Нові інформаційні технології міцно увійшли в усі сфери життєдіяльності нашого суспільства. Використання комп'ютерної техніки та інформаційних технологій значно підвищує ефективність процесу навчання завдяки його індивідуалізації, можливості здійснення зворотного зв'язку, але складність і багатогранність проблеми, недосконалість теоретичної розробки багатьох її аспектів доводять важливість подальших спеціальних досліджень. До того ж, існує суперечність між наявним рівнем умінь, яким

повинні володіти майбутні фахівці з охоронної діяльності в умовах інформатизації освіти, та вимогами до професійної підготовки фахівця з охоронної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання використання інформаційних технологій під час професійної підготовки майбутнього фахівця з охоронної діяльності не налічує багато досліджень, але слід відмітити таких дослідників, як М. Алексеева [1], Т. Архипова [2], І. Шевчук [3], О. Шубін [4].

Мета статті – обґрунтування використання інформаційних технологій під час професійної підготовки майбутнього фахівця з охоронної діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. На межі третього тисячоліття у розвитку світової науки і техніки постали проблеми глобалізації науки та інформаційного простору. Удосконалення системи професійної підготовки потребує застосування нових методів спеціальної підготовки й перепідготовки фахівців з охоронної діяльності. Інформаційні ресурси стали надбанням розвитку цивілізації і водночас потужним фактором науково-технічного прогресу. Сьогодні інформаційно-комунікаційні технології як сукупність сучасних методів і засобів отримання й опрацювання даних трансформуються у важіль підвищення ефективності навчально-виховного процесу та управління ним. Враховуючи вимоги сьогодення, майбутній фахівець з охоронної діяльності зобов'язаний засвоїти основи економічних знань, мати високу загальну культуру, володіти іноземною мовою, виявляти ініціативу, бути відповідальним, прагнути до самовдосконалення і самоосвіти, впроваджувати інновації, що дуже важливо, набути навичок роботи з комп'ютерною технікою.

У період оволодіння професією важливим чинником можна вважати якісне здобуття професійних знань, умінь і навичок у ході професійного навчання та усвідомлена професійна реалізація особистості після закінчення навчання. Розробка та втілення у навчальний процес методик, які дозволяють на принципово новому рівні передавати слухачам значний обсяг спеціальних знань, що забезпечують високий рівень оволодіння спеціальним матеріалом, якісну підготовку і перепідготовку. Показником власне професійної діяльності є суспільно-професійні досягнення в процесі роботи за отриманою професією, прогрес професійних якостей особистості [3]. Завдання вищого педагогічного навчального закладу – закласти фундамент професійного розвитку.

Застосування мультимедіа є потужним освітнім потенціалом для оптимізації процесу навчання. У сучасних наукових працях наголошується на значущості пріоритетного використання мультимедійних технологій в освіті (В. Беспалько, В. Бройдо, Б. Гершунський, Г. Дейвіс, Н. Єлістратова, Л. Зайнутдінова, І. Захарова, А. Зубов, О. Кучай, В. Ляудіс, Є. Машбіц, М. Нахабіна, Е. Носенко та ін.). Вчені зазначають, що використання мультимедіа дає змогу підвищити інтенсивність та ефективність процесу навчання; створює умови для самоосвіти й дистанційної освіти; сприяє переходу до неперервної освіти; у поєднанні з телекомунікаційними технологіями розв'язує проблему доступу до нових джерел різноманітної за змістом і формами представлення інформації [2; 5].

Сучасний майбутній фахівець з охоронної діяльності повинен володіти основними прийомами роботи в Інтернеті, розуміти, як організовані служби глобальної мережі, якими ресурсами можна скористатися для поповнення своїх методичних знань, як дізнатися через Інтернет про досвід. Необхідними для майбутнього фахівця з охоронної діяльності є знання, навички та вміння щодо організації та виконання пошуку потрібної інформації, що зберігається у веб-документах, здійснення за допомогою електронної пошти зв'язку зі своїми колегами.

Вітчизняними й зарубіжними вченими активно досліджуються: розвиток, взаємозв'язки та взаємовплив базових концепцій різних наукових напрямів і шкіл на зміни в уявленні й розумінні правового статусу і правового простору життя й діяльності людини в інформаційному суспільстві [1].

Сучасні мультимедійні технології вимагають від вищих навчальних закладів упровадження нових підходів до навчання, оперування комунікативними, творчими і професійними знаннями, що оптимізують розвиток потреби у самоосвіті. Застосування інформаційних технологій у навчальному процесі є передумовою переходу до нового етапу – впровадження модерних мультимедійних навчальних матеріалів.

Нині в освітній галузі помітне більш продуктивне застосування мультимедійних технологій, функціональне призначення яких постійно зростає: від продукування навчальних

програм до створення обґрунтованої концепції побудови освітніх програм у мультимедійній галузі, підготовки фахівців університетського рівня, розроблення нових навчальних інструментів. Ідея мультимедіа полягає у застосуванні різних засобів подання інформації, включення до програмного забезпечення відео і звукового супроводу текстів, високоякісної графіки й анімації, що допомагає зробити програмний продукт інформаційно насиченим і зручним для сприйняття, потужним дидактичним інструментом, який здатний одночасно впливати на різні канали сприйняття інформації.

Застосування освітніх мультимедійних технологій, які традиційно поділяють на активні й пасивні принципи взаємодії майбутнього фахівця з охоронної діяльності з комп'ютером. Активні – це інтерактивні засоби мультимедіа, що передбачають активну роль майбутнього фахівця з охоронної діяльності, який самостійно вибирає підрозділи в межах певної теми, дотримуючись послідовності їх вивчення; пасивні мультимедійні продукти розробляють для управління процесом представлення інформації (лекції, презентації, практикуми).

Аналізуючи позитиви використання мультимедійних технологій у навчальному процесі, зауважимо, що під час такого навчання виробляється здатність майбутнього фахівця з охоронної діяльності сприймати інформацію з екрану, перекодувати візуальний образ у вербальну систему, оцінювати якість і застосовувати вибірковість у споживанні інформації тощо. З розвитком Інтернету з'явився новий вид мультимедійних засобів, орієнтованих на веб-технології, до яких можна вдаватися у процесі аудиторної і самостійної роботи майбутнього фахівця з охоронної діяльності.

Варто зазначити, що майбутній фахівець з охоронної діяльності не має бути експертом, але повинен досягати такого рівня володіння апаратним і програмним забезпеченням, щоб мати можливість самостійно й оперативно, без спеціалізованої допомоги вирішити нагальну проблему під час використання інформаційних технологій у навчальному процесі.

Когнітивний критерій ефективності професійної підготовки з інформаційних технологій майбутнього фахівця з охоронної діяльності оцінюється змістовими та операційними показниками. До змістових показників віднесено: повноту і ґрунтовність викладу знань з інформаційних технологій; термінологічну коректність; логічність викладу знань з аналізом та узагальненням матеріалу; розуміння застосування знань з інформаційних технологій на практиці. До операційних показників віднесено правильність та самостійність виконання професійно спрямованих завдань репродуктивних, логічних, продуктивних та аналітичних рівнів складності, якість їх оформлення в електронному вигляді та термін (темп) їх виконання. Професійно-діяльнісний критерій ефективності професійної підготовки з інформаційних технологій майбутнього фахівця з охоронної діяльності оцінюється показниками професійної інформаційно-комп'ютерної комунікативної, творчої та аналітичної діяльності. До показників професійної інформаційно-комп'ютерної комунікативної діяльності віднесено *вміння*: «спілкуватися», тобто працювати в інтерактивному режимі із системною оболонкою MS Windows та пакетами прикладних програм; працювати в інтерактивному режимі в локальній інформаційно-комп'ютерній мережі сучасного офісу; використовувати засоби електронної пошти, IP-телефонії і чат (від англ. – chat); вести діалог та користуватися інформаційно-пошуковими системами в середовищі мережі Інтернет. До показників оцінювання професійної інформаційно-комп'ютерної творчої діяльності віднесено *вміння*: творчо відбирати зміст ділових документів під час їх створення у інформаційно-навчальному середовищі; швидко та естетично оформляти ділові документи з використанням графічних можливостей комп'ютера; легко вирішувати економічні, статистичні та фінансові задачі в інформаційно-навчальному середовищі; творчо застосовувати мультимедійну інформацію для створення комп'ютерних презентацій, автоматизованих робочих місць тощо. До показників оцінювання професійної інформаційно-комп'ютерної аналітичної діяльності віднесено *вміння*: одержувати статистичні чи змістовні характеристики об'єкта дослідження з використанням інформаційних ресурсів мережі Інтернет; аналізувати, систематизувати й узагальнювати інформацію під час досліджень певної проблеми із застосуванням засобів інформаційних технологій; за допомогою засобів інформаційних технологій здійснювати експертну оцінку та діагностику об'єкта дослідження; легко виявляти протиріччя, досліджувати і порівнювати його переваги та недоліки.

Останніми роками мультимедійні технології частіше використовуються у сфері освіти і їх застосування суттєво позначилося на інструктивній методології інформації та знаннях тих, хто навчається. Нині інтервенція мультимедійних технологій у процес навчання є реальною справою. Класно-урочний метод використовувався у вітчизняних навчальних закладах протягом десятиліть, але нині докорінно змінюється режим і поняття навчання під впливом мультимедійних технологій. Як наслідок, використання мультимедійних технологій в освіті підносить процес навчання на якісно вищий, інноваційний рівень [4].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій в галузі освіти і безпосередньо в діяльності майбутнього фахівця з охоронної діяльності стає загальною необхідністю. Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховний процес забезпечить поступовий перехід освіти на новий, якісний рівень. Інформаційно-комунікаційні технології позитивно впливають на всі компоненти системи навчання: мету, зміст, методи та організаційні форми навчання, засоби навчання, що дозволяє вирішувати складні і актуальні завдання педагогіки для забезпечення розвитку інтелектуального, творчого потенціалу, аналітичного мислення та самостійності педагогічних працівників. Для ефективною модернізації освіти та оновлення технічного арсеналу засобів навчання необхідно оптимізувати реалізацію державних програм, спрямованих на інформатизацію, комп'ютеризацію та оновлення матеріально-технічної бази, надання всім вільного доступу до мережі Інтернет тощо.

Список використаної літератури

1. Алексеева М.Б. Системы мультимедиа / М.Б. Алексеева, С.Н. Балан. – Санкт-Петербург, 2001. – 158 с.
2. Архипова Т.Л. Технології «хмарних обчислень» в освітніх закладах / Т.Л. Архипова, Т.В. Зайцева // Хмарні технології в освіті. Матеріали Всеукраїнського науково-методичного інтернет-семінару (21 грудня 2012 року). – Кривий Ріг – Київ – Черкаси – Харків, 2012. – С. 72.
3. Шевчук І.П. Сучасний простір медіа – культури: традиційні та інноваційні засоби впливу / І.П. Шевчук // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Серія Філософські науки. – 2012. – № 15. – С. 67–72.
4. Шубін О. Реалізація компетентнісного підходу у формуванні майбутніх фахівців як основа конкурентоспроможності сучасного ВНЗ / О. Шубін, І. Сіменко, І. Пальцун // Вища освіта України. – 2011. – № 3. – С. 119–125.
5. Кучай О.В. Особливості підготовки майбутніх учителів початкових класів засобами мультимедійних технологій / О.В. Кучай // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – 2012. – № 34(247). – С. 137–140.

References

1. Alekseeva, M.B., Balan, S.N. (2001). *Media Systems*. St. Petersburg. (in Rus.).
2. Arkhipova, T.L., Zaitseva, T.V. (2012). Technology "cloud computing" in educational institutions. *Cloud technology in education*. Materials Ukrainian scientific-methodical online seminar (21 December 2012). Kryvyi Rih – Kyiv – Cherkasy – Kharkiv. (in Ukr.).
3. Shevchuk, I.P. (2012). Modern media space – culture: traditional and innovative means of influencing. *Scientific Journal Volyn National University. Lesya Ukrainian. Philosophy*, 15, 67–72.
4. Shubin, O. (2011). Realization competence approach in shaping future professionals as the foundation of modern competitive university. *Higher Education in Ukraine*, 3, 119–125.
5. Kuchai, O. (2012). Features of primary school teachers training by means of multimedia technologies. *Journal of Cherkasy University. Series: Teaching Science*, 34 (247), 137–140.

KYSLENKO Dmytro,

Ph.D. in Law, Associate Professor, Chair of Tactics-and-Special Training Department,
Taras Shevchenko Kyiv National University
e-mail: Kyslenko.d@gmail.com

CHORNYI Serhii,

Lecturer of Tactics-and-Special Training Department,
Taras Shevchenko Kyiv National University
e-mail: Nice.choroy@mail.ru

USAGE OF INFORMATION TECHNOLOGIES WHILE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS IN GUARD ACTIVITIES

Abstract. Introduction. At the edge of the third millenium the world science and technique have faced the issues of scientific and cyberspace globalization. Improvement of professional training system requires application of new methods of special training and retraining of specialists of guard activity. Information

resources have become the property of civilization and powerful factor in technological progress as well. Today information communication technologies (further – ICT) being a collection of modern methods and means of receiving and processing data transformed to leverage efficiency of the educational process and management. Given the present demands, the future specialists of guard activity are required to be aware of economic knowledge, have high general culture, possess foreign language, show initiative, be responsible, strive for self-improvement and self-education, innovate, and last but not least acquire skills of computer technology.

Purpose is to justify the use of information technology in the professional training of guard activity specialist.

Results. New information technologies are firmly established in all spheres of our society. Computer and information technologies application greatly increases the effectiveness of the learning process through its individualization feedback possibility, but the complexity and diversity of the problem, theoretical underdevelopment of many of its aspects show the importance of further special studies. In addition, there is a contradiction between the existing level of skills, obligatory for future experts in guard activity in conditions of informatized education and training requirements for guard activity specialist.

Originality. Information technology application has been thoroughly analyzed within professional training of guard activity specialist; the concepts of professional training of guard activity specialists in information technology application have been arranged.

Conclusion. ICT application in education and directly in guard activity specialists is a total necessity. ICT introduction within the educational process ensures a smooth education transition on a new qualitative level. ICT have a positive effect on all components of the education system: objectives, contents, methods and organizational learning, learning tools that can solve complex and urgent task of education for the development of intellectual creativity, analytical thinking and self-teaching staff.

Key words: *globalization; professional training; experts in guard activities; information and communication technologies.*

*Одержано редакцією 21.04.2017
Прийнято до публікації 28.04.2017*